

NOVI PROBLEMI U PASTORALU SAKRAMENTA KRŠTENJA

Vjernost Kristu traži od Crkve da budno prati znakove vremena i da razmišlja na koji način najbolje može prenijeti poruku spasenja. To vrijedi i za sakrament krštenja. U vremenu kad je čitav javni život bio obilježen utjecajem Crkve, samo podijeljeno krštenje bilo je dovoljan znak pripadnosti Crkvi. U novonastalim prilikama samo podijeljivanje krštenja pak ne mora biti znak pripadnosti Crkvi. Štoviše, ono bi moglo u stanovitom smislu postati i protuznak. To znači da krštenje može postati otežavajuća okolnost za pristup vjeri ako se ono podijeli mehanički. Ovdje mislim na mnoštvo onih koji su kršteni, ali svoje krštenje nisu nikada prihvatili. Mnogi se od njih upravo uljuljavaju u spoznaju da su kršteni, pa misle da ne moraju više ništa činiti. Takvo krštenje zapravo nije dostojno čovjeka kao odgovornog i slobodnog bića. Naš pastoral mora nastojati da takvi slučajevi postanu što je moguće rjeđi.

Baš zato što mnogi krštenje nisu doživjeli u vjeri, ono im postaje tuđe. Crkva se treba truditi da svakoga krštenika što više aktivira u procesu krštenja, kako bi ga on što svjesnije prihvatio. Krštenika treba aktivirati na intelektualnoj razini, pružajući mu zdravu nauku. Mora ga aktivirati na emotivnoj razini, pružajući mu mogućnost da krštenje doživi kao nešto veliko i lijepo. Mora ga aktivirati i socijalno, da se krštenik osjeti kao član Božjega naroda. Tako aktiviran čovjek dublje će doživjeti vlasito krštenje, odnosno krštenje svoga djeteta.

Prilike u kojima živimo trebaju nam postati poticaj na premišljanje, a ne nikako isprika za paniku. Činjenica da su danas otpali razni vanjski potpornji, koji su prije krštenika usmjeravali prema Crkvi, može biti koliko prokleta toliko i blagoslovljena. U svakom slučaju to je naša situacija, pa ju mi moramo u vjeri prihvatiti i tražiti puni oslonac u onome što nam je ostalo, a to je napisana Božja riječ i vjera Crkve. To nam je zov da svako krštenje vjernički iskoristimo za produbljenje vjere. U takvom raspoloženju razmislimo slijedeće:

1. Crkva prasakrament

Doktrinarna produbljenja o Crkvi kao prasakramentu pomakla su naglasak u shvaćanju krštenja, što se mora odraziti i u našem pastoralu. Krštenje se shvaća kao proces, a ne kao neki izolirani čin. Naši prošlogodišnji jubileji nastojali su nam to posvijestiti izrazima: krštenje-dokršćavanje. Tim izrazima istaknuta je važnost osobne vjere u času krštenja i nakon njega. U biti to nije ništa novo. Tridentinski koncil shvaćao je krštenje kao »perpetuum sacramentum«, a kršćanski život kao »svagdanje kršte-

nje».¹ Svijest o Crkvi kao prasakramentu olakšava nam da vjernički i životno doživimo slijedeće:

- a) krštenje je sakramenat vjere;
- b) krštenjem se ulazi u Božji narod Novoga Saveza, kao što se ulazilo u starozavjetnu zajednicu vjernika;
- c) usmjerenost krštenja na ostale sakramente, posebno Euharistiju.

2. Evangelizacija i sakramenti

Biskupska sinoda o evangelizaciji, održana u Rimu 1974., naglasila je da su evangelizacija i sakramenti jedinstven događaj.² Već prije toga Red krštenja je uključio biblijska čitanja u sami obred krštenja. Prije sakramentalnog obreda predviđena je i pouka roditelja.³ Ta pouka i priprava ne smiju ostati samo na razini intelekta, već moraju postati prilika za uvođenje u vjeru, odnosno za rast u vjeri. Zato pouku treba pratiti molitva. Ako se to ostvari, pouka postaje svojevrsni katekumenat roditelja.

Koliko će taj katekumenat trajati i kako će se odvijati, zavisi o konkretnim prilikama. Svakako, svaku prijavu za krštenje moramo iskoristiti kao priliku za navještaj vjere. Sve to ulazi u proces krštenja, što će svoj vrhunac postići u sakramentalnom činu.

U tome nam može pomoći i tisak. Posebno mi se sviđa jedno talijansko izdanje,⁴ u kojem slike veoma rječito govore.

3. Obnavljati i posvijestiti Savez

Krštenik trajno treba posviješćivati obaveze koje proizlaze iz savezništva s Bogom. To treba činiti u stupnju porasle vjere i intelektualne zrelosti. U tome nam je uzor Božji narod Staroga Saveza, koji je obnavljao i živio savezništvo s Bogom. Prema tome, obnova krsnog saveza treba biti nešto trajno. To ne znači da se mora uvijek riječima izraziti. Svako sudjelovanje u bogoslužju, posebno u Euharistiji, uključuje obnovu krsnoga saveza. Ipak je potrebno nekada to i izričito učiniti. Na taj način bolje nam ulazi u svijest ono što redovito činimo. Odavno je zaveden običaj da prigodom prve pričesti djece bude obnova krsnoga zavjeta. To se činilo i prigodom pučkih misija, barem prema dominikanskom običajniku.⁵ »Red potvrde« stavlja obnovu krsnih obećanja u sam sakramentalni obred.

¹ Hubert Jedin, *Il Concilio di Trento*, II., Morcelliana 1962., str. 429.

² *Red krštenja djece*, odobren 15. svibnja 1969., Hrvatski prijevod: KS, Zagreb 1970.

³ Usp. isto br. 5.

⁴ *Il battesimo del vostro bambino*, Edizioni Dehoniane Bologna.

⁵ Ot. Angjeo — Marija Miškov, *Jesenska ružica ili Gospino Ružarije*, Senj, 1907., str. 203.

Obnova krsnog zavjeta osobito je važna u Vazmenom bdijenju. Preporučljivo je da se ona obavi i prigodom velikih svečanosti i hodočašća. Ako toj obnovi predhodi intenzivna duhovna priprava, ona se može nazvati »krštenje u Duhu«.⁶

4. Nadići pravni mentalitet

Usporedimo li stari i novi Obrednik lako ćemo uočiti razliku. U starom je bilo sve točno predviđeno. U novom se pak daje više mogućnosti za izbor. To traži od svećenika da u svakom kršteniku, odnosno njegovim roditeljima, mora gledati konkretne osobe.

Sloboda, koja se u sakramentalnom obredu ostavlja službeniku, upućuje da pojmu odgovornosti treba dati prednost pred pojmom dužnosti. U svakom slučaju, ta sloboda ne smije služiti za pokrivanje komodnosti nego za prenošenje Poruke. To upućuje svećenika da nikada ne reče: »Takav je propis«, nego da uvijek traži pravu riječ i pravo rješenje. Čak i onda kad svećenik odbije krštenje, on u svom vladanju mora sačuvati dostojanstvo i taktičnost. Možda ništa nije toliko devalviralo krštenje u očima mnogih ljudi kao upravo iskustvo da se često neodgovorno dijelilo.

5. Što učiniti ako roditelji traže krštenje a sami ne žive po vjeri

U tom slučaju taktičnost, čovjekoljublje i vjernost Crkvi dolaze na posebno težak ispit. Takvi roditelji se redovito osjećaju vjernicima. Neki u stanovitim okolnostima mogu pokazati i vjernost Crkvi, a ipak ne žive u kršćanskom braku, ne sudjeluju u bogoslužju itd.

Smatram da je u tom slučaju najvažnije ustanoviti tko traži krštenje. Ako krštenje traži baka djeteta, a roditelji samo na to pristaju, bez zainteresiranosti, baki treba objasniti da je dužnost roditeljima tražiti krštenje za svoje dijete.

Problem su roditelji koji žive u civilnom braku. U nekim mjestima broj takvih prelazi broj crkveno vjenčanih. Prijava za krštenje je zgodna okolnost i poticaj da se sanira brak. Nekada se to i uspijeva. Ipak u većini slučajeva ne. Svećenik se treba interesirati za motive koji su naveli takve roditelje da traže krštenje za svoje dijete. Ako se ustanovi da ti motivi nisu uopće vjerski, potrebno je ili oplemeniti te motive ili krštenje odbiti. Ako bi se olako krstilo, sami bi roditelji mogli zaključiti da ni svećenik ništa do krštenja ne drži. Stoga će svećenik predložiti roditeljima kako je krštenje sakrament vjere i da ono postaje potpuna stvarnost tek onda kad se djeca pouče u vjeri u kojoj su krštena.⁷ Treba ljudski i taktično

⁶ Usp. **Novi život u Duhu**, Hvar 1977., str. 4.

⁷ Usp. **Red krštenja**, br. 3.

objasniti da je besmisleno i nedopušteno podijeliti krštenje u duhu Crkve, ako djetetu nije osiguran kršćanski odgoj. Ipak, koliko je moguće, s njima treba zadržati ljudski kontakt. Na žalost, još uvijek ima slučajeva da takvi pođu drugom svećeniku, koji olako krštava.

Čest je slučaj daroditelji ne žele sklopiti crkveni brak, ili im je to nemoguće, a ipak iskreno traže krštenje djeteta. Iz razgovora s njima svećenik se lako može uvjeriti da li su ti motivi zaista vjerski. Takve ljude treba vjernički prihvatiti. U razgovoru im se može objasniti nelogičnost njihova traženja, tj. da traže za dijete ono što sami sebi uskraćuju. Ipak to nije jedina nelogičnost u životu. Nelogičnost je npr. i to što roditelji djeci govore da nije dobro pušiti, a sami puše. Iskrenu želju jedne majke za vjerski život djeteta Pierre Mauriac je izrazio slijedećim riječima: »Htjela sam glasno viknuti Kristu: 'Ne okreći svoga lica prema grešnoj ženi, koja je zanijekala vjeru i prekinula sveti vez vjenčanja. Ne nadam se zadobiti oprostjenje, ali daj mi vremena da usadim u srce svoga sina živi dio svoje duše...'«⁸ U takvim slučajevima treba kroz razgovor razvijati i otkrivati već postojeću vjeru, pa u toj vjeri podijeliti krštenje.

Otežavajuća okolnost je ako roditelji već krštenu djecu ne šalju na vjersku pouku. U tom slučaju posebno je teško shvatiti da bi u ovom času njihova želja bila iskreno motivirana. U takvim slučajevima krštenje treba redovito odgoditi, a možda čak i odbiti ako roditelji ne pokažu dobre volje.

Nije izniman slučaj da samo jedan roditelj traži krštenje djeteta. Drugi može biti pripadnik druge vjere ili čak ateist. Ni tu se ne može jednostavno dati recept. Župnik se treba podsjetiti da ima različitih stupnjeva ateizma, od onog — da tako rečem — bliskog vjeri, koji se izražava riječima: »Bilo bi mi drago kad bih mogao vjerovati«, preko praktičnog sve do borbenog ateizma. Sve to treba imati na pameti u svakom konkretnom slučaju. Ipak se ne smije zaboraviti da su mnogi i nakon crkvenog vjenčanja i vjerskog života postali ateisti.

Ovo su samo neke kategorije slučajeva, koje život može još više iznijansirati i iskomplicirati. Za sve takve slučajeve svećenik treba imati u vidu *Upute BKJ za pastoral krštenja djece* od 12. 10. 1973.

6. Krštenje djece u praksi treba zadržati

U ispovijesti vjere Pavla VI. čitamo: »Krst valja dijeliti i djeci, koja se još nisu mogla okaljati osobnim grijehom, da se — rođeni bez svrhunaravne milosti — preporode 'vodom i Duhom Svetim' na božanski život u Kristu Isusu.«⁹

Najdublji razlog krštenja djece jest istina da je Bog začetnik našeg spasenja. I još nemoćan čovjek predmet je Božjeg odabranja i ljubavi.

⁸ Pierre Mauriac, *Rastavljena*, Zagreb 1976., str. 103.

⁹ *Ispovjest vjere naroda Božjega*, 30. lipnja 1968., KS, Zagreb, str. 4.

Taj božanski zahvat ostvaruje se posredstvom Crkve. Stoga je Crkva od najranijih vremena krštavala djecu. Kod toga ona ima pred očima staro-zavjetnu praksu, po kojoj je dijete trebalo biti obrezano osmoga dana. Ipak je kroz povijest krštenje djece bilo mnogo puta napadano. Danas krštenje djece odbijaju neke protestantske Crkve. Teolog Schillebeeckx tvrdi da je takav stav suprotan najdubljem smislu odkupljenja.¹⁰ U katoličkom svijetu to je pitanje bilo posebno zaoštreno pred petnaest godina u Francuskoj. O tome je naša javnost bila obaviještena napisom: »Svećenik odbija krštenje«.¹¹ To se pitanje međutim u biti svodi na garancije za kršćanski odgoj djeteta, o čemu je već bilo govora.

Osobno pak smatram da je težište ovog pitanja u tome što kod nas nije ušlo u praksu krštenje odraslih. Kad bi to bilo, tj. kad bi bilo više krštenja koja su plod osobnog obraćenja, onda bi i krštenje djece dobilo na vrijednosti u očima vjernika. Sve to upućuje na pitanje: koliko je kršćanstvo kod nas tradicionalističko, a koliko obraćeničko? Pisac knjige *Župnik u Moskvi* ističe da je tamošnje kršćanstvo (pravoslavno) obraćeničko, a ateisti da dolaze iz carske Rusije. Kao potvrda toga navodi se činjenica da je dotični župnik kroz prve dvije godine pastoralnog rada krstio oko 400 odraslih.¹²

7. Izraz »quamprimum«

Kad je govor o krštenju djece, tradicija i Kodeks (c.770) upotrebljavaju izraz »quamprimum«. Taj izraz nije upotrebljen u novim dokumentima, ali nije ni opozvan. Red krštenja djece u predhodnim napomenama ističe da krštenje treba obaviti u prvim tjednima nakon rođenja djeteta.¹³ Spomenuto mjesto odskače od ostalog teksta. Smanjena smrtnost djece u svjetskim razmjerima možda je jedan od razloga da se tom izrazu ne poklanja tolika pažnja kao prije.¹⁴

Ako krštenje danas shvaćamo više kao proces, onda izraz »quamprimum« dobiva novo opravdanje: proces krštenja treba započeti čim prije. U duhu tog izraza i tradicije Crkve roditelji bi čim prije trebali prijaviti dijete na krštenje. Svećenik bi tom prilikom trebao u posebnu knjigu zaveći ime djeteta, slično kao što se postupa sa zaručnicima. Dijete prijavljeno za krštenje pripada Crkvi u većoj mjeri nego što je pripadalo prije toga.

¹⁰ E. H. Schillebeeckx, **Krist sakramenat susreta s Bogom**, Zagreb 1976., str. 86.

¹¹ **Vjesnik Đakovačke biskupije**, br. 2 (1964), str. 35.

¹² Dimitrij Dudko, **Parroco a Mosca**, Milano 1976., str. 238.

¹³ **Red krštenja djece**, br. 8., t. 3.

¹⁴ U Hrvatskoj je 1970. godine na 1000 živorođene djece umrlo 34,2, usp. Republički Zavod za Statistiku SRH, **Prirodno kretanje stanovništva 1970.**, Zagreb, 1972., str. 13.

8. Uloga zajednice

Kod krštenja djeteta krstitelj veli: »Kršćanska zajednica te prima s velikom radošću.«¹⁵ Ovaj pozdrav prethodi znamenovanju novokrštenika. Važno je uočiti koliko su te riječi obredna formula a koliko stvarnost? Postoji li sklad između naše vjere, našeg bogoslužjenja i naših postupaka?

Stari obred nije imao te formule. Ipak je zajednica vjernika kroz čitavu povijest bila zastupana po kumovima. Prema tome, i tu je istinu Crkva živjela prije nego što ju je formulirala. U naše vrijeme, kad osjećaj zajedništva slabi, potrebno je kod svakog krštenja buditi svijest suodgovornosti.

Dijete se krsti u vjeri Crkve, ali ta vjera treba biti življena u konkretnoj zajednici. Zato Predhodne napomene opširno govore o dužnostima i stavu kršćanske zajednice. Među ostalim ističe se ova: »Dijete ima, i prije i poslije primanja sakramenta, pravo na pomoć i ljubav zajednice.«¹⁶

Bez sumnje postoje razlozi zbog kojih Crkva tako izrazito ističe tu obavezu zajednice. Nekoji od tih razloga su slijedeći:

a) *Otuđenje čovjeka*. Čovjeku je postalo sve nekako daleko. Postale su mu strane i istine vjere, koju ipak ispovijeda. Naprotiv, ako zajednica u kojoj je primio krštenje živi vjeru, onda ima nade da će i novokrštenik upiti vjeru i skupa sa zajednicom živjeti tu vjeru. Ako se to ostvari, vjera mu neće biti daleka i otuđavajuća, već životno bliska. U tome mu je dužna pomoći zajednica vjernika.

b) *Preveliki individualizam*. Svjedoci smo kako se danas čovjek sve više zatvara u sebe. On time zapravo postupa protivno spasenjskoj milosti i Božjoj namisli. Bog naime ostvaruje spasenje pojedinca u zajedništvu svega naroda. Zajednica vjernika mora se pokazati dostojnom povjerenja, mora omogućiti kršteniku da je osjeti kao svoju.

c) *Manipuliranje ljudima*. Čovjek postaje žrtva reklame i povodi se za javnim mišljenjem. Zajednica vjernika treba životom pokazati da postoje veće vrednote. Takvim postupkom ona omogućava svojim članovima puno očovječenje.

Svijest o zajedništvu Crkva je uvijek živjela, iako se o tome nije izričito govorilo. Sjetimo se samo nekih oblika zajedništva, koji su se kod nas održali sve donedavno: javno nošenje popudbine bolesniku, pitanje oproštenja pred smrt i dr. Danas je mnogo toga odpalo. Zato bi trebalo tražiti nove oblike. Meni je uvijek pred očima izreka jedne učenice iz Šibenika: »Bez zajednice se može vjerovati, ali se ne može po vjeri živjeti.« Svjedoci smo da u naše vrijeme nastaju različite bazične zajednice unutar Crkve. Ima tu i opasnosti za Crkvu. Ako se te grupe zatvore u sebe, one

¹⁵ Red krštenja djece, br. 79.

¹⁶ Isto, br. 11.

nisu na korist Crkve, jer Crkva treba biti otvorena svima. Ipak nas sama mogućnost zastranjivanja ne smije uplašiti niti obeshrabriti. Znamo da se mnoge takve zajednice razvijaju na blagoslov Crkve.

U cilju da se krštenik što vidljivije i znakovitije uključi u zajednicu vjernika, predviđena je mogućnost da krštenje bude pod misom. Ipak se možemo pitati: što se postiže ako se dijete krsti pod nedjeljnom misom, ako roditelji nisu redoviti sudionici te euharistijske zajednice? Koliko će takvo krštenje pobuditi interes i osjećaj suodgovornosti? Istina, ono može postati predmet znatiželje, ali od znatiželje do odgovorne zainteresiranosti postoji čitav spektar mogućnosti. Zato u duhu Crkve dijete bi trebalo krstiti — dakako uz pristanak mjesnog župnika — u onoj zajednici u kojoj roditelji redovito sudjeluju na Euharistiji. Na žalost, još uvijek ima slučajeva u našoj Crkvi da se krštenje dijeli potpuno neodgovorno, negdje na prolazu, ili u nekoj gradskoj crkvi s kojom roditelji zapravo nemaju nikakve veze.¹⁷ Ne znam čega je znak takvo krštenje, pa ne mogu shvatiti kako još uvijek ima takvih pojava?

Priznavajući da je ostvarenje zajedništva danas posebno teško, moramo ipak na tome raditi u uvjerenju da je ono neophodno potrebno. Kad bi naš pastoral krštenja doprinio porastu suodgovornosti za novokrštenike čitave zajednice, brzo bismo iz toga osjetili blagoslovljene plodove. Tada bi naše zajedništvo postalo znak svijetu. Crkva bi održavala zajedništvo Oca i Sina i Duha Svetoga. Tada bi se vjernici osjetili kao narod Božji. Kad bismo bili duboko prožeti sviješću da smo ukućani Božji, postali bismo zv svima onima koji teže za razumijevanjem i prihvaćanjem. Ovo može izgledati preidealizirano. Ipak sve to slijedi iz pozdrava: »Kršćanska te zajednica prima s velikom radošću.«

9. Sakramentalna djelotvornost krštenja

Osim ovoga što je dosada rečeno, potrebno je naglasiti da moramo duboko vjerovati u sakramentalnu učinkovitost krštenja. Jedna mi je katehistkinja iznosila primjere iz života iz kojih se jasno vidi kako je milost krštenja bila djelotvorna mimo svih očekivanja. Možda bi i mnogi od nas iz vlastite prakse znali kazati nešto slično.

10. Svečanost obreda

Smatram da je od svih inovacija u liturgiji Red krštenja najtoplije prihvaćen. Neki starac u jednoj našoj župi ovako je to izrazio: »Žao mi je što se ne mogu krstiti po novom obredu.« Jedna mi žena reče da se danas osjeća upravo ponos roditelja kad nose dijete na krštenje. Zaslužilo bi najveću osudu ako bismo proigrali to povjerenje.

¹⁷ Upute BKJ za pastoral krštenja djece od 12. listopada 1973. Tekst u »Okružnici Biskupskog Ordinarijata Šibenik«, br. 5/73., str. 13.

Prošle godine sudjelovao sam na savjetovanju »Omladina i religija«.¹⁸ U odgovorima na postavljena pitanja gosp. Ivan Lalić, predsjednik Komisije za vjerska pitanja, uporno je naglašavao kako je svaki svećenik vrsni organizator i kako zna dati svečanost svakom činu što ga obavlja. Ako je tako, dobro je! Trudimo se da zadržimo takvo mišljenje o sebi.

11. Važnost simbola

Budući da navještaj i celebriranje sakramenata upućuje na misterij, simboli imaju izrazitu važnost. Oni nekada govore više nego riječi, jer različite vidike misterija povezuju u jedinstveni izražaj. Zbog toga se simbol nazivlje vidljivim riječima vjere.

Voda, svjetlo, haljina, pomazanje, hod, polaganje ruku kod krštenja upućuju na nešto veliko, što se riječima ne može izraziti. Možda bi bilo uputno nadodati još neki znak koji je proizišao iz naše kulture, da tako sakramenat krštenja što više približimo našem čovjeku. Svakako, nelogično je ulagati stanoviti napor da se lijepo izrekne homilija, a u isto vrijeme simbolima ne davati nikakve važnosti.

Moramo paziti da simboli ne izgube svoje znakovitosti. Ako npr. krsna haljina nije bijela i nema stanoviti izgled, ne znam u kojoj je mjeri govorljiva njezina poruka?

U Njemačkoj Demokratskoj Republici ulažu se veliki naponi kako bi državni obredi postali što svečaniji, da se tako što manje ostavi prostora Crkvi. Posebno su interesantni obredi koji se uvode prigodom sklapanja saveza između države i novoga građanina.¹⁹ Ako drugi traže i uvode ono što nemaju, zašto mi dovoljno ne koristimo i ne cijenimo ono što nam je ostavila tradicija?

12. Nostrificirati krštenje

Prethodne napomene sakramenta krštenja predviđaju mogućnost da se u obred unesu elementi iz kulture pojedinih naroda.²⁰ Ako smo vođeni mišlju da našem konkretnom čovjeku navijestimo bogatstvo poruke, tada trebamo nastojati da nas taj čovjek može shvatiti, i to ne samo kad govorimo riječima nego i simbolima. Dok se danas drugi narodi trude da u liturgiju unesu elemente svoje kulture, paradoksalno je da mi Hrvati koji smo prvi imali Obrednik preveden na svoj jezik, čekamo na direktive. Kao da smo prestali biti kreativni. Smatram da bi spomenute inicijative — koje bi dakako bile u skladu s vjerom — trebale nastajati na terenu,

¹⁸ Savjetovanje »Omladina i religija« održano je u hotelima »Solaris«, Šibenik, od 6. do 8. veljače 1976.. Savjetovanje je organizirala Republička konferencija SSOH i Centar društvenih djelatnosti SSOH.

¹⁹ *Concilium*, br. 2 (1977), njemačko izdanje, str. 112.

²⁰ *Red krštenja*, br. 30., t. 2.

na svećeničkim skupovima, pa da onda službena crkvena vlast to ozakoni. Kao prvi korak u tom pravcu smatram da bi krsna haljina mogla biti ukrašena narodnim vezovima. Tada bi ona predstavljala vrijednost, pa se ne bi lako zagubila. Isto tako vrijedi i za svijeću. Također u duhu Crkve obred bi trebalo pratiti pjesmama. Ako bi ta pjesma proizašla iz naše situacije i komponirana u našem duhu, smatram da bi ona omogućavala jače doživljavanje krštenja.

Danas je crna traka na prozoru znak da je netko umro u toj kući nedavno. Zašto se ne bi nastojalo uvesti i neki znak koji bi označavao da je u kući neko kršten? Ni ono prvo nije nastalo samo od sebe. Netko je uveo. Onaj tko je to prvi učinio, imao je osjećaja i zato je taj znak prihvaćen. Kad bi se nešto promišljeno i osjećajno i u vezi s krštenjem učinilo, uvjeren sam da bi to bilo barem od jednog dijela vjernika prihvaćeno.

Zaključak

Red krštenja predpostavlja odgovornost službenika. U tu svrhu nudi izbor čitanja, blagoslova, molitava. Krstitelj će svaki pojedini slučaj trebati razmisliti i nastojati uspostaviti najprije ljudski, a onda i vjernički kontakt s krštenikom, odnosno njegovim roditeljima. U svjetlu vjere i u svijesti duboke odgovornosti skupa s roditeljima tražit će rješenje kada i kako krstiti dijete. Odluku trebaju donijeti roditelji. Svećenik će tu odluku poštivati i prihvatiti svaki put kad je donesena u vjeri Crkve, tj. kad je stekao uvjerenje da su motivi ispravni i da je osiguran vjerski odgoj. Ako to uvjerenje ne može steći, krštenje treba odgoditi ili čak odbiti. Krštenje djeteta podijeljeno bez vjere roditelja, postalo bi protuznak. Takav postupak naime upućivao bi na zaključak da ni sam svećenik ne cijeni sakrament krštenja. To bi pak umanjivalo vjerodostojnost i poručljivost naše Crkve.

Imajući pred očima činjenicu da je krštenje mnogima postalo strano, neophodno je potrebno da se u proces krštenja što više angažira svaki vjernik. Otuđenost se i ne može nadvladati osim radom i proživljavanjem. Proces krštenja toliko je sadržajan da omogućava životni angažman svakog vjernika.

Naša Crkva u ovom času povijesi ni izdaleka ne koristi sve šanse koje joj pruža obnovljeni obred sakramenta krštenja za evangelizaciju, za katahizaciju i za rast u vjeri.